

Pielikums Bonnas ministru deklarācijai *FOREST EUROPE* darba kārtība

Konteksts un virsmērķi

FOREST EUROPE ir brīvprātīgs augsta līmeņa politiskais process Eiropas valstīm un Eiropas Savienībai ar novērotāju piedalīšanos, lai veicinātu dialogu un starpnozaru, kā arī pārrobežu sadarbību ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas jomā visā Eiropas reģionā. Parakstītājvalstis pieņem lēmumus par kopīgiem politiski nozīmīgākajiem aspektiem saistībā ar mežiem, mežsaimniecību un ar mežiem saistītiem jautājumiem, lai meži un ilgtspējīga meža apsaimniekošana Eiropā sniegtu maksimālu ieguldījumu reģiona vides un sociālajā un ekonomiskajā labklājībā, kā arī ļautu pielāgoties klimata pārmaiņām un apturētu bioloģiskās daudzveidības zudumu. Viena no *FOREST EUROPE* procesa pamatvērtībām ir tā, ka parakstītājvalstis un novērotāji kopīgi īsteno šo procesu visā Eiropā.

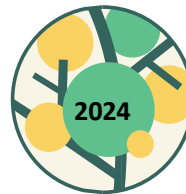
Pēdējos 30 gados ir pilnveidojušies pašreizējie darba apstākļi, un ir pierādīties, ka neformāls reglaments ir labākais iespējamais veids, kā strādāt kopā. Viens no piemēriem ir rotācijas princips, kas attiecas gan uz dalību Vispārējā koordinēšanas komitejā (GCC) – struktūrā, kura vada sadarbības vienību darbu un nodrošina *FOREST EUROPE* budžeta finansējumu, – gan uz vadošo valsti. Jāatzīmē, ka sadarbības vienībai nav starptautiska juridiska vienība. Tāpēc galīgā atbildība ir attiecīgajai vadošajai valstij.

GCC pašreizējā rotācijas sistēma un politiskās un finanšu saistības apmēram 20 gadu periodā, kā arī izmaksas, kas sasniedz kulminācijas punktu šā garā perioda beigās, ir jāpārskata, jo valstu tiesību akti budžeta jomā parasti neparedz šādas oficiālas ilgtermiņa saistības.

FOREST EUROPE 2016.–2017. gadā pārskatīšanas procesā atkārtoti pievērsās savai darba kārtībai un publicēja ziņojumu “*FOREST EUROPE* turpmākais virziens” [*Future direction of FOREST EUROPE*]. Pamatojoties uz šo darbu, *FOREST EUROPE* ekspertu līmeņa sanāksmē (ELM) 2019. gada martā tika pieņemts dokuments “*FOREST EUROPE* struktūra, procedūru un darba kārtības apraksts” [*Description of the FOREST EUROPE structures, procedures and work modalities*]. Šajā dokumentā ir aprakstīti noteikumi par to, kā *FOREST EUROPE* process darbojas saskaņā ar iedibināto praksi un pamatprincipiem, kas sakņojas jau Helsinku vispārējā deklarācijā (1993).

Pamatprincipi un mērķi

Nemainot *FOREST EUROPE* kā brīvprātīga augsta līmeņa politiskā procesa mērķi stiprināt ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, ir jāpielāgo pašreizējā darba kārtība, lai šis process būtu piemērots nākotnes apstākļiem. Tas nozīmē, ka jāatrod elastīgāki veidi, kā strādāt kopā un nodrošināt visu parakstītājvalstu un novērotāju pastāvīgu brīvprātīgu un aktīvu iesaisti politiskās un tehniskās koordinēšanas darbā un procesa līdzfinansēšanā, tādējādi nodrošinot pietiekamu līdzdalību procesā.

GCC dalība ir atdalīta no jebkādām tiešām finanšu saistībām. Tādējādi visas parakstītājvalstis varētu pārņemt šo svarīgo lomu, kad tas šķiet politiski pievilcīgi un realizējami. Tas arī nozīmē, ka darba programmas tiks pielāgotas atbilstoši pieejamajiem resursiem, un tas paplašinās pieejamās vadošās kompetences bāzi gan profesionālā, gan ģeogrāfiskā ziņā. Tas arī saskan ar vairumu citu starptautisko procesu, kuros koordinēšanas komitejas loma nav sasaistīta ar attiecīgā procesa tiešo finansējumu.

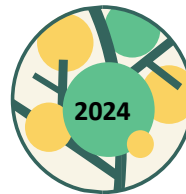
FOREST EUROPE darba vadība

Visi ir vienprātis, ka ministru konference ir *FOREST EUROPE* procesa augstākā līmeņa struktūra un galvenais procesa notikums, kas norisinās katras vadošās valsts pilnvaru termiņa beigās. Ministru konference ar ministru starpniecību nodrošina *FOREST EUROPE* procesa politisko vadlīniju nepārtrauktību un tā redzamību starptautiskajā meža politikas arēnā. Vienlaikus tā nodrošina vadošās valsts redzamību un iespēju tai sevi prezentēt. Ministru konferences organizē ar tādu regularitāti, lai tās saskanētu ar attiecīgās vadošās valsts politisko prioritāti, un pēc vajadzības, lai nodrošinātu vispārējo procesu, tomēr kopumā tās tiek organizētas 2–5 gadu posmā. Visi ir vienprātis, ka iepriekš ir jābūt vienprātībai par ministru konferences gaidāmo iznākumu un tās iepriekšēju sagatavošanu ekspertu līmeņa sanāksmē. Ministru konferencē galvenokārt būtu jākoncentrējas uz jaunu jautājumu apspriešanu un iesaistīto partneru dialogu, kā arī uz stratēģisku lēmumu pieņemšanu par procesa nākotni.

Neformālas ministru tikšanās (augsta līmeņa politiskais dialogs – *HLPD*) ir vēl viena platforma, kurā apspriež starptautiskajai meža politikai ļoti būtiskas jaunas tēmas, un tās organizē pēc vajadzības.

Vadošās valsts uzdevums joprojām ir koordinēt *FOREST EUROPE* procesu vienu pilnvaru termiņu ar citu GCC locekļu atbalstu, un šā pilnvaru termiņa ilgumam ir jābūt elastīgam saskaņā ar vadošās valsts prioritātēm, taču tas nedrīkst pārsniegt piecus gadus. Turklāt vadošās valsts pienākums ir izveidot nelielu sekretariātu, iecelt sadarbības vienības vadītāju, kā arī atbildīgo kontaktpunktu uz visu pilnvaru termiņu un vadīt GCC, ekspertu līmeņa sanāksmes un ministru konferenci. Procesā vadība tiks īstenota ciešā sadarbībā ar līdzpriekšsēdētāju valsti, kura parasti kļūst par nākamo GCC priekšsēdētāju. Tāpēc ieteicams, ka parakstītājvalstis, kas brīvprātīgi darbojas vadošās valsts statusā, vispirms vismaz vienu reizi darbojas GCC locekļa statusā un ideālā gadījumā, pirms kļūst par priekšsēdētāju, darbojas līdzpriekšsēdētāja statusā. Konkrētajā ministru konferencē ieceļ parakstītājvalsti, kas brīvprātīgi vēlas kļūt par nākamo priekšsēdētāju. Gadījumā, ja jābalso par vienu no vairākiem kandidātiem, balsošanā piemēro klātesošo parakstītājvalstu balsu vairākumu.

GCC koordinējošā loma paliks tikpat svarīga arī nākotnē. Ieteicams, lai GCC sastāvā būtu līdz piecām parakstītājvalstīm. GCC locekļi darbojas vienu rotācijas periodu, un tos var atkārtoti ievēlēt arī uz diviem vai vairākiem rotācijas periodiem. Locekļus, kas darbosies nākamajā periodā, ieceļ ministru konferencē; ja nepieciešamas vēlēšanas, tās rīko, ievērojot tos pašus minētos noteikumus un ņemot vērā arī reģionālo līdzsvaru.

FOREST EUROPE darba programma un darba finansēšana

FOREST EUROPE ministru konferences rīkošanu uztic vadošajai valstij.

Lai nodrošinātu pilnu dalību, jo īpaši ministru konferencēs, joprojām ir svarīgi sniegt finansiālu atbalstu pārejas posma valstīm, tomēr tas ir atkarīgs no finansējuma devēja brīvprātīgā finansējuma. Vadošā valsts var ielūgt starptautisku organizāciju, kas palīdzētu veicināt sekretariāta darbu.

HLPD organizē pēc vadošās valsts un/vai citu finanšu devēju ieskatiem atkarībā no vajadzības un finansējuma pieejamības. Lai mazinātu izmaksas un palielinātu apmeklētību, attiecīgā gadījumā ieteicams piedāvāt tiešsaistes vai hibrīdas *HLPD* sanāksmes.

Vadošās valsts pienākums ir izstrādāt darba programmu, kas būtu pielāgota pieejamajiem resursiem, un dialogā ar parakstītājvalstīm un novērotājiem to sagatavot apstiprināšanai ekspertu līmeņa sanāksmē. Darba programmas īstenošana balstīsies galvenokārt uz parakstītājvalstu un novērotāju brīvprātīgām finanšu iemaksām un ieguldījumiem natūrā. Tādējādi visas parakstītājvalstis un novērotāji ir aicināti sniegt ieguldījumu, ja tie to spēj. Darba programmā augstākā prioritāte joprojām ir turpināt izstrādāt ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas (*SFM*) dinamisko koncepciju, tās kritērijus un indikatorus (*C+I*) un kopīgi ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisiju (*UNECE*) un Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju (*FAO*) publicēt pamatziņojumu "Eiropas mežu stāvoklis" (*SoEF*). Tāpēc parakstītājvalstīm un novērotājiem būtu jānodrošina projektu finansējums 5 gadu ziņošanas ciklam, lai nodrošinātu *SFM* darbu un *SoEF* ziņojuma publicēšanu.

Parakstītājvalstis un novērotāji savu ieguldījumu var sniegt vai nu kā iemaksas *FOREST EUROPE* finanšu devēju trasta fondā, ko izveido vadošā valsts, vai, ja tas nav iespējams, kā ieguldījumu natūrā, piemēram, ekspertu piedalīšanās sanāksmēs, dalība pētījumos, aktīva iesaiste nacionālo kontaktpunktu vai ekspertu darbā vai sedzot sanāksmes izmaksas. Citas iespējas ir, piemēram, norīkot nacionālo personālu darbā sadarbības vienībā.

Izmaksas var samazināt arī ar elastīgām un gudrām darba metodēm, piemēram, veicinot sadarbības vienības locekļu darba mobilitāti. Priekšroka būtu dodama digitālu dokumentu un ziņojumu izmantošanai iespējami plašākā apmērā un angļu valodas kā darba valodas izmantošanai, lai iespēju robežās izvairītos no mutiskās un rakstiskās tulkošanas izmaksām. Sanāksmes vajadzības gadījumā un iespēju robežās būtu jāorganizē tikai kā tiešsaistes sanāksmes. Sadarbības vienības vadītāja pienākums ir pārraudzīt visus saņemtos ieguldījumus un izlietoto budžetu, un šī informācija ir jāziņo GCC un pēc tam ekspertu līmeņa sanāksmē.